

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17.02.2021, sp. zn. 7 Td 7/2021, ECLI:CZ:NS:2021:7.TD.7.2021.1

Číslo: 33/2021

Právní věta: Místem spáchání trestného činu kuplířství podle § 189 odst. 1 tr. zákoníku z hlediska místní příslušnosti soudu (§ 18 odst. 1 tr. ř.) je místo, kde pachatel jiného přiměje, zjednává, najímá, láká nebo svádí k provozování prostituce, popřípadě místo, kde pachatel kořistí z prostituce provozované jiným, tedy kde z ní získává majetkový prospěch. Není jím však bez dalšího místo, kde byla prostituce prováděna.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 17.02.2021

Spisová značka: 7 Td 7/2021

Číslo rozhodnutí: 33

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Kuplířství, Místní příslušnost, Příslušnost soudu

Předpisy: § 18 odst. 1 tr. ř.
§ 189 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud rozhodl podle § 24 odst. 1 tr. ř. ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 4 T 134/2020, o návrhu soudu na určení místní příslušnosti tak, že k projednání věci je příslušný Obvodní soud pro Prahu 7.

I.

Obžaloba státní zástupkyně

1. Státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 10 podala dne 31. 12. 2020 u Obvodního soudu pro Prahu 10 obžalobu, a to stran obviněných S. S., N. S. a E. Š. pro zločin kuplířství podle § 189 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku a stran obviněných J. S. a D. S. pro zločin kuplířství podle § 189 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku.

2. Těchto trestných činů se měli obvinění podle obžaloby dopustit tím, že:

1. obviněné S. S., N. S. a E. Š. v době nejméně od 15. 3. 2018 do 6. 8. 2019, zřejmě z míst svého bydliště, tedy z Prahy 7, XY a z Brna, XY, společně a po vzájemné dohodě inzerovaly při nejmenším na internetových serverech www.XY.cz a www.XY.cz možnost finančního výdělků

prostitucí, vydávaly se za operátorky jménem „A.“ (pod přezdívkou „A.“ vystupovaly obviněné E. Š. a N. S.) a „S.“ (pod přezdívkou „S.“ vystupovala obviněná S. S.), najímaly dívky k prostituci zejména prostřednictvím e-mailové komunikace z účtu XY a následně prostřednictvím mobilní aplikace WhatsApp z různých telefonních čísel, například XY, XY a dalších, předmětem domluvy bylo, že obviněné dívkám prostřednictvím inzerce seženou zájemce o sexuální služby, budou zajišťovat komunikaci se zájemci a zprostředkují dívkám schůzku včetně zarezervování hotelových pokojů za účelem realizace sexuálních služeb, což skutečně obviněné činily a sexuální služby byly realizovány v různých hodinových hotelech na různých místech v Praze, například v hotelu XY v Praze 10 v ulici XY, v apartmánu v Praze 10 v ulici XY a v hotelu v Praze 1 v ulici XY, za což najaté dívky obviněným odváděly nejprve 30 % ze svého výdělku za provedené sexuální služby a ode dne 15. 4. 2018 pak 40 % ze svého výdělku, předávky provizí proběhly ve většině případů tak, že dívky předávaly hotovost obviněné N. S. většinou v OC Palladium v Praze 1, která pak hotovost předala obviněné E. Š., polovinu takto získaných finančních prostředků si ponechaly a druhou polovinu předala obviněná E. Š. obviněné S. S. v některých případech osobně, a to minimálně v polovině září 2018 v Praze 7, u rezidence XY, kdy jí předala vyšší, blíže nezjištěnou, finanční částku a dále v blíže nezjištěné době na podzim 2018 na téže místě, kdy jí předala 120 000 - 130 000 Kč, dále v blíže nezjištěné době, pravděpodobně v polovině ledna a pak v druhém případě počátkem února 2019 se takto sešly dvakrát v Olomouci a následně v blíže nezjištěné době v květnu 2019 v Praze 1, u obchodního centra Florentinum, kde obviněné S. S. obviněná E. Š. předala částky vždy minimálně v řádech desetitisíců, v ostatních případech obviněná E. Š. vybrané provize poslala bankovním převodem obviněné S. S., a to na různé bankovní účty, které jí uvedla, a nebo ve výjimečných případech jednotlivé dívky provize z výdělku zasílaly přímo na bankovní účty, které jim obviněné pro tento účel sdělily, přičemž tímto svým jednáním se tak obohatily o částku v rozmezí od 3 494 533 Kč do 5 189 966 Kč, takto zprostředkovaly sexuální služby minimálně prostřednictvím 30 dívek, přičemž se jednalo o T. S., N. K., A. B., A. P., L. S. J., K. T., M. Š., V. Š., M. K., A. V., V. B., Z. J., Z. B., E. M., M. K., M. B., D. H., N. H., N. H., D. P., P. B., K. Ř., K. F., M. T., V. E., P. P., I. D., K. J., P. P., E. K., M. N.;

2. obviněný J. S. v blíže nezjištěném období, minimálně však v době od 29. 8. 2018 do 9. 7. 2019 na přesně nezjištěném místě, s největší pravděpodobností v místě svého trvalého bydliště v Brně, ulici XY, po předchozí dohodě se svou dcerou, obviněnou S. S., která se dopouštěla výše popsané trestné činnosti, přijal na své bankovní účty finanční prostředky v celkové výši nejméně 81 650 Kč, získané obviněnou S. S. z výše popsané trestné činnosti pod bodem 1, přičemž si byl vědom původu těchto finančních prostředků a rozsahu trestné činnosti páchané obviněnou S. S., a tyto finanční prostředky na své účty přijímal a následně různě převáděl na jiné účty za účelem zakrytí jejich skutečného původu, konkrétně:

- na svůj bankovní účet číslo XY dne 29. 8. 2018 přijal částku 8 450 Kč od M. N., jako provizi za zprostředkování schůzky za účelem provedení sexuálních služeb, kterou zprostředkovala obviněná S. S.,
- na svůj bankovní účet číslo XY dne 28. 12. 2018 přijal částku 5 000 Kč a na svůj bankovní účet číslo XY dne 10. 1. 2019 přijal částku 7 800 Kč od M. K., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzek za účelem provedení sexuálních služeb,
- na svůj bankovní účet číslo XY ve dnech 2. 11. 2018 a 27. 12. 2018 přijal částku 2 800 Kč a 1 500 Kč a na svůj bankovní účet číslo XY ve dnech 22. 1. 2019 a 29. 1. 2019 přijal částku 6 500 Kč a 6 900 Kč od D. H., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzek za účelem provedení sexuálních služeb,
- na svůj bankovní účet číslo XY ve dnech 7. 12. 2018 a 4. 1. 2019 přijal částky 10 200 Kč

a 3 600 Kč a na svůj bankovní účet číslo XY ve dnech 10. 1. 2019 a 30. 1. 2019 přijal částky 8 400 Kč, 5 600 Kč a 1 700 Kč od K. F., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzek za účelem provedení sexuálních služeb,

- na svůj bankovní účet číslo XY dne 12. 3. 2019 přijal částku 1 200 Kč od P. P., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzky za účelem provedení sexuálních služeb,

- na svůj bankovní účet číslo XY dne 21. 3. 2019 přijal částku 2 800 Kč od N. H., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzky za účelem provedení sexuálních služeb,

- na svůj bankovní účet číslo XY dne 17. 6. 2019 přijal částku 3 600 Kč od M. B., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzky za účelem provedení sexuálních služeb,

- na svůj bankovní účet číslo XY dne 9. 7. 2019 přijal částku 5 600 Kč od D. P., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzky za účelem provedení sexuálních služeb,

- na svůj bankovní účet číslo XY v blíže neurčené době přijal blíže neurčenou částku od M. Š., jako provizi pro obviněnou S. S. za zprostředkování schůzek za účelem provedení sexuálních služeb,

a dále ze svého bankovního účtu číslo XY v době od 13. 8. 2018 do 11. 7. 2019 na základě pokynů obviněné S. S. provedl nejméně 105 plateb v celkové výši 96 430 Kč reklamní agentuře A. T. S. 428/130, zajišťující reklamu na serverech inzerujících sexuální služby a nejméně 1 platbu ve výši 4 470 Kč serveru XY.com za inzerci sexuálních služeb, přičemž si byl vědom účelu provedených plateb, dále přibližně v době od května roku 2018 do 6. 8. 2019 půjčoval obviněné S. S. svá vozidla XY, bílé barvy a XY, červené barvy, na cesty z Brna do Prahy za spoluobviněnou E. Š. za účelem předání a převozu finančních prostředků, tedy provizí (50 % provizí z celkového objemu provizí, které vybraly obviněné N. S. a E. Š.) získaných za zprostředkování schůzek za účelem provádění sexuálních služeb, popřípadě ji přímo na těchto cestách společně s obviněnou D. S. doprovázeli, přičemž si byli oba vědomi účelu cest do Prahy a původu finančních prostředků, poté tyto finanční prostředky v hotovosti v části od obviněné S. S. obviněný J. S. přijímal a vkládal je po částech na své bankovní účty číslo XY, XY, XY, XY, popřípadě na bankovní účty, ke kterým měl dispoziční právo, a to na účet číslo XY a XY, prováděl četné finanční transakce mezi svými bankovními účty, jakož i opětovné výběry finanční hotovosti za zjevným účelem mísení finančních prostředků pocházejících z trestné činnosti jeho dcery, obviněné S. S., s finančními prostředky získanými legálními způsoby, aby tak zastřel jejich skutečný původ, načež tyto smíšené finanční prostředky použil dne 29. 5. 2018 k nákupu vozidla XY, a dále dne 1. 11. 2018 společně se svou manželkou, obviněnou D. S., použili tyto finanční prostředky k nákupu bytu číslo XY a pozemku v ulici XY, XY u Brna v hodnotě 3 499 000 Kč;

3. a obviněná D. S. v blíže nezjištěném období, minimálně však v době od 1. 3. 2018 do 6. 8. 2019 na přesně nezjištěném místě, s největší pravděpodobností v místě svého trvalého bydliště v Brně, v ulici XY, po předchozí dohodě se svou dcerou, obviněnou S. S., která se dopouštěla trestné činnosti popsané pod bodem 1., úmyslně poskytla obviněné S. S. a obviněnému J. S. své bankovní účty číslo XY a XY k převádění a přesunům finančních prostředků, ačkoliv věděla, že tyto prostředky pochází z provizí a tyto operace jsou prováděny za účelem zastření jejich skutečného původu těchto finančních prostředků, dále dne 31. 10. 2018 v 15:37 hodin na

přepážce České spořitelny v Brně společně s obviněnou S. S. vybraly finanční hotovost ve výši 1 990 708,80 Kč z bankovního účtu obviněné S. S. číslo XY, přičemž věděla, že obviněná S. S. je nezaměstnaná a nemá žádný oficiální finanční příjem a tyto finanční prostředky pocházely z její trestné činnosti popsané výše, dále s obviněnou S. S. konzultovala investici výše uvedených provizí za zprostředkování schůzek za účelem provedení sexuálních služeb do nemovitosti, a to do bytu číslo XY a pozemku v ulici XY, v M. u Brna v hodnotě 3 499 000 Kč a řešila s ní realizaci nákupu bytu pro obviněnou S. S., a tento byt fakticky zakoupila s obviněným J. S. pro obviněnou S. S., a to částečně za legálně nabyté finanční prostředky a částečně za finanční prostředky získané obviněnou S. S. výše uvedenou trestnou činností.

II.

Návrh na určení místní příslušnosti

3. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 18. 1. 2021, sp. zn. 4 T 134/2020, byla podle § 188 odst. 1 písm. a) tr. ř. trestní věc obviněných předložena Nejvyššímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti s tím, že Obvodní soud pro Prahu 10 není místně příslušný k jejímu projednání. Ze spisového materiálu i z obžaloby vyplynulo, že obviněné S. S., N. S. a E. Š. se měly dopustit zločinu kuplířství podle § 189 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku tím, že z míst svého bydliště, tedy z adres XY, Praha 7, a XY, Brno, najímaly dívky k prostituci. Tato činnost se měla odehrávat prostřednictvím internetu a telekomunikačních prostředků, tj. jednak z místa, odkud komunikovaly obviněné, a jednak z místa, odkud komunikovaly zjednané dívky. Soud uvedl, že je takto možné komunikovat prostřednictvím mobilních telefonů prakticky odkudkoli, proto lze místo spáchání obtížně určit, nejspíše se jednalo o místa, kde se v té době obviněné a zjednané dívky trvale zdržovaly. Stran obviněných se tak stalo z míst v obvodu Prahy 7 a Brna. Obvinění J. S. a D. S. se pak zločinu kuplířství podle § 189 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku měli dopustit tím, že po dohodě s obviněnou S. S. přijali na své bankovní účty finanční prostředky, plynoucí z trestní činnosti této obviněné, a to rovněž v místě jejich bydliště, tedy na adrese XY, Brno. Z obsahu spisu dále vyplynulo, že k předávání peněz mezi obviněnými a dívkami, které byly k prostituci najaty, docházelo nejčastěji na adresách v obvodu Prahy 7 (Billa na adrese XY a XY ulice), v obchodních centrech v obvodu Prahy 1 (Palladium, Florentinum) či v obvodu Prahy 5 (XY ulice, XY).

4. S ohledem na uvedené měl Obvodní soud pro Prahu 10 za to, že k projednání věci není místně příslušný, ale je jím Obvodní soud pro Prahu 7 či Městský soud v Brně, neboť místem spáchání trestných činů byly adresy XY, Praha 7 a XY, Brno, což jsou zároveň adresy, kde se obviněné trvale zdržují. Proto soud rozhodl o postoupení věci k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu soudu.

III.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu o místní příslušnosti

5. Nejvyšší soud, který je Obvodnímu soudu pro Prahu 10 a soudům uvedeným v jeho usnesení podle § 24 odst. 1 tr. ř., tj. Obvodnímu soudu pro Prahu 7 a Městskému soudu v Brně, soudem nejbližší společně nadřízeným, a tedy příslušným k rozhodnutí o místní příslušnosti soudu, zhodnotil důkazy použitelné k rozhodnutí podle § 24 tr. ř. a dospěl k následujícímu závěru.

6. Podle § 18 odst. 1 tr. ř. koná řízení soud, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán. Podle § 20 odst. 1 věta první tr. ř. proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, o všech útocích pokračujícího nebo hromadného trestného činu a o všech částech trvajících trestného činu se koná společné řízení, pokud tomu nebrání důležité důvody. Podle § 21 odst. 2 tr. ř. společné řízení koná soud, který je příslušný konat řízení proti pachateli trestného činu nebo o nejtěžším trestném činu.

7. Nejvyšší soud shledal, že trestné činy obviněných spolu souvisí. Obviněným S. S., N. S. a E. Š. je kladeno za vinu spáchání zločinu kuplířství podle § 189 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b) tr. zákoníku,

kterého se měly podle obžaloby dopustit tím, že jiného přiměly, zjednaly a najaly k provozování prostituce a kořistily z prostituce provozované jiným, a to v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch a jednaly jako členové organizované skupiny. Obviněným J. S. a D. S. je kladeno za vinu spáchání zločinu kuplířství podle § 189 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku tím, že kořistili z (téže) prostituce provozované jiným, v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch a jednali jako členové organizované skupiny. Trestné činy obviněných jsou, pokud jde o trestní sazbu, stejně závažné.

8. Za místo spáchání trestného činu je potom podle § 18 odst. 1 tr. ř. třeba obecně považovat místo, kde došlo k jednání pachatele naplňujícímu objektivní stránku trestného činu, i místo, kde nastal nebo měl nastat následek trestného činu.

9. Objektem trestného činu kuplířství podle § 189 tr. zákoníku je ochrana mravnosti a svobodného rozhodování člověka v sexuální oblasti. Ustanovení § 189 odst. 1 tr. zákoníku obsahuje dvě alinea, z nichž každé představuje samostatnou základní skutkovou podstatu. Alinea 1 postihuje jednání spočívající v přiměni, zjednání a najmutí (a rovněž zlákáni a svedení, která ovšem obviněným nebyla kladena za vinu) jiného k provozování prostituce. Pojem přiměje není založen na násilí nebo pohrůžkách a neobsahuje v sobě ani žádné jiné prvky agresivity. Formy, jimiž pachatel jiného přiměje, tak mohou mít různé podoby, může jít i o různé druhy přemlouvání či žádostí. Zjednáním jiného k provozování prostituce se rozumí uzavření (spíše neformální) dohody (i konkludentní) mezi kuplířem a osobou provozující prostituci. Pod pojmem najme, se chápe uzavření jakékoli i konkludentní smlouvy, jejímž obsahem je závazek osoby najímané, že provede určitý úkon, službu, práci apod. pro toho, kdo si ji najímá, anebo pro někoho jiného, přičemž v daném případě se najmutí týká provedení sexuálních služeb, tj. prostituce. Alinea 2 sankcionuje kořistění z prostituce provozované jiným. Kořistěním z prostituce provozované jiným se rozumějí jakékoli způsoby získávání majetkového prospěchu z prostituce provozované jiným za podmínky, že lze dovodit, že pachatel využívá vědomě svého vztahu k osobě provozující prostituci. Nevyžaduje, aby pachatel výslovně požadoval nebo vynucoval hmotný prospěch z prostituce jiného, postačí opakované přijímání úplaty za to, že umožňuje provozování prostituce (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1870 a násl.).

10. Z hlediska určení místní příslušnosti soudu jsou tak podstatná jednak místa, na kterých docházelo k přiměni, zjednávaní a najímání dívek k prostituci, tedy, zjednodušeně řečeno, místa, kde byly obviněnými předloženy žádosti jiným či sjednávány dohody mezi obviněnými a osobami následně provozujícími prostituci (jak prvotní žádosti či dohody, v obecném smyslu, o vzájemné spolupráci, tak i následně konkrétní, ohledně vyrozumívání o zájmu určitého klienta, času a místě schůzky, poptávaných službách, předjednané ceně apod.). Fakticky to byla místa, kde se nacházely obviněné při komunikaci s dívkami, a rovněž místa, kde se nacházely zjednávané dívky v okamžiku, kdy byly přiměny, zjednávány či najímány. Zde je namístě doplnit, že následně realizovaná, obviněnými zprostředkovaná prostituce (tedy schůzky dívek s klienty) již není předmětem postihu podle skutkové podstaty uvedené v § 189 tr. zákoníku (ani jiné, neboť prostituce sama o sobě není trestná, ale může být pouze za určitých okolností přestupkem), a tedy lokace tohoto kontaktu není z pohledu místa spáchání trestného činu kuplířství bez dalšího (v dané věci zejména s přihlédnutím k dálkovému způsobu komunikace obviněných s dívkami, které se při jednání ve smyslu § 189 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku osobně nesetkávaly) podstatná. Obžalobou dovozovaný trestný čin podle posledně zmíněného ustanovení byl navíc v daném případě dokonán již tím, že byla určitá osoba reálně zjednána, přiměna či najata k provozování prostituce.

11. Současně jsou pro určení místní příslušnosti podstatná místa, kde mělo docházet ke kořistění z prostituce jiného, až již v podobě místa přebírání sjednaných provizí za umožnění provozování prostituce v hotovosti nebo v podobě místa obohacení po jejich připsání na účet. Ani v tomto případě není bez dalšího podstatné místo, kde byla prostituce prováděna.

12. Nejvyšší soud shledal, že ze spisového materiálu není možné s jistotou určit místa, kde se nacházely dívky následně přiměné, zjednané či najaté k prostituci, když komunikovaly s obviněnými. Jsou však zřejmě známá místa, kde se nacházely obviněné v době, kdy měly jednat s dívkami o provozování prostituce. Z jejich výpovědí a z popisu skutkového děje, uvedeného v obžalobě, vyplývá, že tak měly činit mimo jiné z místa svého bydliště, a to v Praze 7 (N. S. a E. Š.) nebo z Brna (S. S.). Na těchto místech tedy docházelo (byť, jak bylo řečeno, mimo jiné) k jednání naplňujícímu objektivní stránku zločinu kuplířství, spočívajícího v přiměnění, zjednávání a najímání dívek k prostituci.

13. Z obsahu spisu jsou dále zřejmá místa, kde docházelo k přijímání provizí (úplat) z prostituce, tedy místa, kde měl být naplňován znak kořistí z prostituce (odst. 2 dovozovaného zločinu). Z výpovědí obviněných i dívek, které měly být přiměny, zjednané či najaty k prostituci, vyplývá, že ve většině případů docházelo k předávání provizí v hotovosti na předem domluvených místech, a to zejména v OC Palladium v Praze 1, u rezidence XY v Praze 7 nebo na dalších místech Prahy 1, 5 či 7, v několika případech pak dívky podle pokynů finanční prostředky vkládaly na účty obviněných (účty obviněných J. S. a D. S.), kteří mají bydliště v Brně a peníze také v Brně vybírali.

14. Souhrnně řečeno, v projednávané věci je ve smyslu § 18 odst. 1 tr. ř. s ohledem na jednání obviněných, jak je popsáno v obžalobě, dána příslušnost více soudů. Z dostupného spisového materiálu však nevyplývá, že by se některé z míst, kde měl být spáchán trestný čin ve smyslu § 18 odst. 1 tr. ř., nacházelo v obvodu Obvodního soudu pro Prahu 10. Nejvyšší soud po zvážení všech dosud známých okolností případu shledal vhodným, aby věc obviněných projednal příslušný Obvodní soud pro Prahu 7, v jehož obvodu, kde mají faktické bydliště dvě z obviněných, mělo mimo jiné dojít k zásadním momentům jednání naplňujícímu objektivní stránku zločinu kuplířství podle § 189 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku.

15. Z těchto důvodů bylo ve sporu o příslušnost podle § 24 tr. ř. rozhodnuto tak, že místně příslušným k projednání věci je Obvodní soud pro Prahu 7.